

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
БІОЛОГІЯ
(назва освітньої програми)

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю Е 1 Біологія та біохімія
галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика
Освітня кваліфікація: Бакалавр з біології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ
Голова вченої ради
Олександр БЕЗЛЮДНИЙ
протокол № 12 від 29.04 2025 р.

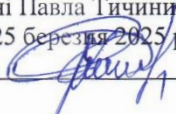
Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2025 р.
Ректор Олександр БЕЗЛЮДНИЙ
(наказ № 17 від 02.05 2025 р.)

Умань, 2025 р.

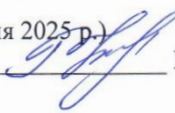
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми Біологія

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	Е Природничі науки, математика та статистика
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	Е1 Біологія та біохімія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з біології

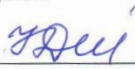
Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні кафедри біології та здоров'я людини УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 9 від 25 березня 2025 р.)

Завідувач кафедри Ігор КРАСНОШТАН

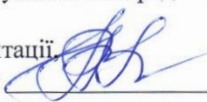
Освітньо-професійну програму схвалено вченою радою факультету природничої освіти та природокористування УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 9 від 26 березня 2025 р.)

Голова вченої ради Інна РОЖІ

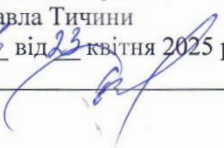
Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичним відділом

УДПУ імені Павла Тичини
Начальник відділу Ірина ДЕНИСЮК

Освітньо-професійну програму погоджено відділом якості освіти, ліцензування та акредитації

УДПУ імені Павла Тичини
Координатор з питань акредитації, ліцензування та якості освіти Наталія ЛЕВЧЕНКО

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичною радою

УДПУ імені Павла Тичини
(протокол № 6 від 23 квітня 2025 р.)
Голова ради Валентина РОЗГОН

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою кафедри біології та здоров'я людини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти).

Керівник робочої групи (гарант освітньої програми):

Красноштан Ігор Васильович, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології та здоров'я людини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени робочої групи:

Поліщук Тетяна Вікторівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та здоров'я людини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Заболотна Альона Вадимівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та здоров'я людини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Манзій Олена Павлівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри біології та здоров'я людини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Представник (роботодавців, академічної спільноти та інші особи (стейкхолдери), зацікавлені в реалізації освітньої програми):

Грабовий Володимир Миколайович, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, в.о. директора Національного дендрологічного парку «Софіївка» Національної академії наук України.

Здобувач вищої освіти:

Каленська Даша Анатоліївна, здобувач вищої освіти ОП «Біологія».

Ця освітня програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Директор Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка Національної академії наук України Н. В. Заїменко (№ 5 від «22» 01 2025 р.).
2. Директор районного комунального підприємства «Гайсинського риборозвідного господарства» І. С. Колісниченко (№ 17 від «20» 02 2025 р.).
3. В.о. директора Національного дендрологічного парку «Софіївка» Національної академії наук України В.М. Грабовий (№ 31 від «13» 03 2025 р.).

I. Профіль освітньої програми зі спеціальності Е1 «Біологія та біохімія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, факультет природничої освіти та природокористування, кафедра біології та здоров'я людини Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University Sciences and Environmental Management Department of Biology and Human Health
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Ступінь вищої освіти: Бакалавр Кваліфікація освітня: Бакалавр з біології First (bachelor's) level of higher education Degree of higher education: Bachelor's degree Educational qualification: Bachelor of Biology
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма «БІОЛОГІЯ» Educational programme "BIOLOGY"
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Серія № 5962 Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 10.10.2023 р. Термін дії сертифіката до 1 липня 2028 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти / НРК 5 Наявність ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») (заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання (НМТ) в порядку, визначеному законодавством.
Мова викладання	Українська мова
Термін навчання за освітньою програмою, форма здобуття освіти	3 роки 10 місяців Форма здобуття освіти: очна (денна), заочна, дуальна
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/31093
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі біології, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, застосовуючи закони, теорії та методи природничих наук; утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей, що базуються на класичній тріаді: навчання – дослідження – громадське служіння.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань,	Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність: Е 1 Біологія та біохімія

спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Field of knowledge: E Biology Specialty: 0511 Biology <i>Об'єкт вивчення:</i> структура, функції і процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації, закономірності протікання онто- та філогенезу і сукцесійної динаміки; біорізноманіття та еволюція живих систем, їх взаємодії з навколишнім середовищем, реакції за різних умов існування; значення живих істот у біосфері, народному господарстві, охороні здоров'я. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біології або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів природничих наук. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> будова, функції та процеси життєдіяльності, систематика, методи дослідження неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот. Структурні та функціональні характеристики біологічних систем на різних рівнях організації. Механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. Форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами. Еволюційні ідеї органічного світу. Будова та функції імунної системи, механізми імунних реакцій, їх регуляція і контроль. Поняття, концепції, принципи, закони сучасної біологічної науки та їх використання для оцінки стану біологічних систем різного рівня організації, представлення та використання результатів біологічних досліджень. <i>Методи, методики та технології:</i> методи лабораторних та польових біологічних досліджень, статистичної обробки експериментальних даних та інтерпретації результатів біологічних досліджень, інформаційні та комунікаційні технології. <i>Інструменти та обладнання:</i> живі об'єкти, біологічні моделі, сучасні прилади та устаткування для лабораторних і польових біологічних досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення та комп'ютерні засоби.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію. Направлена на формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь, навичок з галузі біології та інших компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі біології. Програма спрямована на отримання фундаментальних знань у сфері біології. Підготовка фахівців сфокусована на формуванні здатності здійснювати дослідницьку та інноваційну діяльність у галузі біології, вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми, що спрямовані на розв'язання сучасних задач розвитку та викликів суспільства зі застосуванням законів, теорій та методів природничих наук. ОПП орієнтована на дослідження господарсько-цінних, червонокнижних, малопоширених видів аборигенної та інтродукованої флори Правобережного лісостепу України. <i>Ключові слова:</i> біорізноманіття, онтогенез, філогенез, структурна організація живих організмів різних рівнів, біохімія

Особливості програми	Майбутні фахівці отримають повноцінну біологічну освіту, сформовані професійні компетентності та будуть здатні орієнтуватися в тенденціях розвитку біології та сфері її практичного застосування.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність галузі біологічних досліджень Посади за ДК 003:2010 (чинний, зі змінами, внесеними 29.12.2022) 3 Фахівці 32 Фахівці в галузі біології, агрономії 321 Фахівці в галузі біології та агрономії 3211 Лаборанти в галузі біологічних досліджень 3212 Молодші фахівці в агрономії, лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі. 3213 Консультанти в сільському, лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, індивідуально-творчий та системний підходи. Лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна та індивідуальна робота, виконання курсових та кваліфікаційної робіт, консультації із викладачами, співробітниками галузевих установ. Інноваційні, особистісно орієнтовані, проблемно-розвивальні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проєктні методи.
Оцінювання	Основні форми контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти як: поточний, модульний, рубіжний (міжсесійна атестація), підсумковий і діагностичний. Формами оцінювання навчальних досягнень контролю знань здобувачів освітньої програми є поточний, модульний, рубіжний (міжсесійна атестація), підсумковий і діагностичний контролю. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, для перевірки рівня готовності здобувачів ОП до виконання певного виду роботи. Модульний контроль відбувається після вивчення програмного матеріалу певного модуля у вигляді контрольних заходів передбачених робочою програмою дисципліни. Рейтингова оцінка здобувачів ОП складається із оцінок всіх видів діяльності. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти. Здобувач допускається до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених індивідуальним планом на семестр. Проведення семестрового контролю здійснюється у формі заліку чи екзамену або за без сесійною формою (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів) Проведення всіх форм оцінювання здійснюється на підставі «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (https://udpu.edu.ua/pro-universitytet/dokumenty/dokumenty-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu), «Положення про контроль та

	оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty/dokumenty-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu). Підсумкова атестація – захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен
6 –Компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК9. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища. ЗК10. Здатність працювати в команді. ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК/ФК)	СК1. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань. СК2. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей. СК3. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси. СК4. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах. СК5. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності. СК6. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального

	природокористування. СК7. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів. СК8. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмі. СК9. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища. СК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем. СК11. Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати, інтерпретувати, синтезувати, узагальнювати та використовувати її для навчання
7 – Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання	
РН1. Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності. РН2. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності. РН3. Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології. РН4. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами. РН5. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення РН6. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності. РН7. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання. РН8. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей. РН9. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності. РН10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань. РН11. Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні. РН12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем. РН13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах. РН14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії. РН15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів. РН16. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму. РН17. Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.	

РН18. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.

РН19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.

РН20. Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів.

РН21. Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.

РН22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на доброчесність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

РН23. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.

РН24. Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.

РН25. Аналізувати механізми впливу небезпек на людину, визначати характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування, враховуючи специфіку механізму дії вражаючих факторів.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Робоча група: 5 кандидатів наук (2 – біологічних, 2 – сільськогосподарських, 1 – економічних наук), здобувач освіти. <i>Гарант освітньої програми:</i> Красноштан Ігор Васильович, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології та здоров'я людини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. <i>Група забезпечення:</i> освітній процес за освітньою програмою «Біологія» забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники з науковими ступенями і вченими званнями (23 кандидати наук). До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями та провідні науковці науково-дослідних установ НАН України. З метою зростання професійного рівня, науково-педагогічні працівники періодично підвищують кваліфікацію (стажування, вебінари, тренінги, майстер-класи).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база містить профільні лабораторії, кабінети, науково-дослідні лабораторії і центри, які забезпечені комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, а також агробіостанцію імені професора Валерія Миколайка УДПУ, зоологічний музей, Гербарій, спортивні майданчики, спортивну залу, тренажерні зали. Для проведення лекційних, практичних, семінарських і лабораторних занять, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень наявні спеціалізовані комп'ютерні класи, бібліотека, читальні зали з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес забезпечений навчально-методичними комплексами дисциплін, дидактичними матеріалами для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів, програмами та

	методичними рекомендаціями з практик, методичними рекомендаціями щодо написання курсових та кваліфікаційних робіт. На офіційному веб-сайті https://udpu.org.ua розміщена інформація про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, навчальні і робочі навчальні плани, графіки освітнього процесу. Навчальні корпуси, наукова бібліотека, читальні зали, гуртожитки забезпечені необмеженим доступом до мережі Інтернет. Відкрито доступ до науково-метричних баз даних Web of Science та Scopus, видавництва Elsevier, що надають можливість користувачам отримати широкий доступ до наукових видань та відслідковувати свій рейтинг. Бібліотечний фонд університету багатогалузевий, нараховує 421778 примірників вітчизняної та зарубіжної літератури і документів, авторефератів дисертацій. Електронний каталог нараховує 144614 бібліографічних записів та 256671 примірників документів. Впродовж року до бібліотеки університету надійшло 1277 примірників документів, здійснено передплату 103 найменувань періодичних видань. В структурі бібліотеки наявні 6 читальні зали на 45 посадкових місць. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт Університету: https://library.udpu.edu.ua/ В Інституційному репозитарії розміщено праці науково-педагогічних працівників університету. Навчальні курси розміщені в інформаційно-освітньому середовищі для студентів очної та заочної (дистанційної) форм навчання на платформі дистанційного навчання Moodle.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та закладах освіти України, проходження виробничої практики, проведення наукових досліджень, перезарахування результатів опанованих навчальних дисциплін в установленому порядку, практик тощо. Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язків осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» від 03.05.2024 р. Укладено договори про співпрацю між Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини із закладами вищої освіти та науковими установами: Інститутом фізіології рослин і генетики НАН України (№34/23 н/у від 6.06.2023 р.), Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка, Східноєвропейським національний університет ім. Лесі Українки, Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка, Миколаївським національним університетом ім.

	В. О. Сухомлинського, Національним педагогічним університетом ім. М. Г. Драгоманова, Одеським національним політехнічним університетом, Вінницьким національним технічним університетом, Луцьким національним технічним університетом, Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка. У відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 01.02.2012 р. № 48 «Про затвердження Порядку проведення військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу», спільного наказу Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 11.11.04 № 531/857 «Про затвердження Інструкції про організацію підготовки офіцерів запасу з числа студентів вищих навчальних закладів», договорів № 919-5 від 23.01.2012 року з Сумським Державним університетом, №3 від 02.03.2012 р. з Військовою академією (м. Одеса) «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу» може здійснюватися військова підготовка студентів за програмою офіцерів запасу.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на академічну мобільність реалізується на підставі міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво в галузі освіти та науки між Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини та закладами-партнерами або з власної ініціативи здобувача за підтримки адміністрації Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на основі індивідуальних запрошень та на підставі міжурядових, міжнародних проєктів. Форми академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини регулюються положенням: «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» (https://udpu.edu.ua/pro-universytet/dokumenty). Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти в університеті є навчання за програмами академічної мобільності, мовне або наукове стажування, проходження навчальної та виробничої практик. Навчання учасників освітнього процесу за програмами академічної мобільності може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту закладу-партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів-партнерів. Реалізуються програми подвійного диплома: Тракійський університет в м. Стара Загора (Болгарія); Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнезно (Польща); Поморська академія в м. Слупську (Польща); Державна вища професійна школа імені Я. А. Коменського в м. Лешно (Польща);

	Академія імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща); Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнєзно (Польща); Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща) Закладами-партнерами освітнього обміну є: Університет Бледжик Шейх Едебалі та Алладін Кейкубат Університет у м. Аланья (Туреччина), програма Mevlana; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини є співкоординатором міжнародних проєктів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

II. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОП			
OK 01	Історія та культура України	4	Екзамен
OK 02	Українська мова з професійним спрямуванням	3	Екзамен
OK 03	Іноземна мова	8	Екзамен, залік
OK 04	Філософія	3	Екзамен
OK 05	Анатомія та морфологія рослин	5	Екзамен
OK 06	Зоологія безхребетних	5	Екзамен
OK 07	Систематика рослин	5	Екзамен
OK 08	Зоологія хребетних	5	Екзамен
OK 09	Мікологія	4	Екзамен
OK10	Анатомія людини	5	Екзамен
OK11	Неорганічна хімія	4	Залік
OK12	Органічна хімія	4	Залік
OK13	Основи вищої математики	3	Залік
OK14	Екологія живих організмів	3	Екзамен
OK15	Молекулярна біологія	4	Екзамен
OK16	Біологічна номенклатура	4	Залік
OK17	Біофізика	3	Залік
OK18	Біохімія	5	Екзамен
OK19	Охорона праці і безпека життєдіяльності	3	Залік
OK20	Сучасні інформаційні технології в біології	3	Залік
OK21	Фізіологія людини і тварини	7	Екзамен, екзамен
OK22	Фізіологія рослин	7	Екзамен, залік
OK23	Генетика з основами селекції	7	Екзамен, залік
OK24	Основи сільського господарства	5	Екзамен
OK25	Гістологія з основами цитології та ембріологія	4	Екзамен
OK26	Ґрунтознавство	5	Екзамен
OK27	Мікробіологія з основами вірусології	5	Екзамен
OK28	Біотехнологія	6	Екзамен, залік

OK29	Імунологія	3	Залік
OK30	Біогеографія	3	Залік
OK31	Вступ до фаху з основами наукових досліджень та корпоративної етики	5	Екзамен
OK32	Основи філогенії рослин і тварин	4	Екзамен
OK36	Фізичне виховання з основами здоров'я	3	Залік
Курсові роботи			
OK33	Курсова робота з ботаніки, зоології або мікології	1	Залік
OK34	Курсова робота з фізіології рослин, анатомії або фізіології людини	1	Залік
OK35	Курсова робота з біологічних дисциплін (за вибором)	1	Залік
Вибіркові компоненти освітньої програми			
Загальний обсяг кредитів вибірових компонент становить не менше 25 % від загального обсягу кредитів та годин освітньої програми (перелік вибірових компонентів не вказуються). Загальний обсяг кредитів вибірових компонент 60 кредитів			
BK01	Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки (зазначена вибірова дисципліна має бути включена до індивідуальних навчальних планів тих здобувачів вищої освіти денної та дуальної форми здобуття освіти, для яких вона є обов'язковою для вивчення за законодавством).	3	диференційований залік
	Дисципліна вільного вибору 1	4	залік
BK02	Дисципліна вільного вибору 2	4	залік
	Дисципліна вільного вибору 2	5	залік
BK03	Дисципліна вільного вибору 3	4	залік
BK04	Дисципліна вільного вибору 4	4	залік
BK05	Дисципліна вільного вибору 5	4	залік
BK06	Дисципліна вільного вибору 6	4	залік
BK07	Дисципліна вільного вибору 7	4	залік
BK08	Дисципліна вільного вибору 8	4	залік
BK09	Дисципліна вільного вибору 9	4	залік
BK10	Дисципліна вільного вибору 10	4	залік
BK11	Дисципліна вільного вибору 11	4	залік
BK12	Дисципліна вільного вибору 12	4	залік

BK13	Дисципліна вільного вибору 13	4	залік
BK14	Дисципліна вільного вибору 14	4	залік
BK15	Дисципліна вільного вибору 15	4	залік
Практична підготовка			
OK37	Навчальна практика з анатомії та морфології живих організмів	3	Залік з диференційованою оцінкою
OK38	Навчальна практика з систематики живих організмів	3	Залік з диференційованою оцінкою
OK39	Навчальна практика з фізіології та біотехнології живих організмів	6	Залік з диференційованою оцінкою
OK40	Виробнича практика	12	Екзамен, екзамен
Атестація			
OK41	Кваліфікаційна робота	4,5	захист
OK42	Атестаційний екзамен	1,5	екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ 240 кредитів			

III. ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «БІОЛОГІЯ»

Код н/д	Обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)
1 семестр	
OK 01	Історія та культура України
OK 02	Українська мова за професійним спрямуванням
OK 03	Іноземна мова
OK 05	Анатомія та морфологія рослин
OK 06	Зоологія безхребетних
OK 13	Основи вищої математики
OK 14	Екологія живих організмів
OK 16	Біологічна номенклатура
OK 17	Біофізика
OK 19	Охорона праці і безпека життєдіяльності
OK 30	Біогеографія
OK 36	Фізичне виховання з основами здоров'я
2 семестр	
OK 03	Іноземна мова
OK 04	Філософія
OK 05	Анатомія та морфологія рослин
OK 06	Зоологія безхребетних
OK11	Неорганічна хімія
OK20	Сучасні інформаційні технології в біології

OK25	Гістологія з основами цитології та ембріологія
OK26	Ґрунтознавство
OK 32	Методологія та організація наукових досліджень з основами корпоративної етики
OK36	Фізичне виховання з основами здоров'я
OK37	Навчальна практика з анатомії та морфології живих організмів
	3 семестр
OK 03	Іноземна мова
OK 07	Систематика рослин
OK 08	Зоологія хребетних
OK 09	Мікологія
OK11	Неорганічна хімія
OK 24	Основи сільського господарства
OK25	Гістологія з основами цитології та ембріологія
OK26	Ґрунтознавство
BK01	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK02	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK03	Дисципліна вільного вибору здобувача
	4 семестр
OK 03	Іноземна мова
OK 07	Систематика рослин
OK 08	Зоологія хребетних
OK10	Анатомія людини
OK12	Органічна хімія
OK 18	Біохімія
OK24	Основи сільського господарства
OK33	Курсова робота з ботаніки, зоології або мікології
BK04	Дисципліна вільного вибору здобувача
OK38	Навчальна практика з систематики живих організмів
	5 семестр
OK10	Анатомія людини
OK15	Молекулярна біологія
OK18	Біохімія
OK 22	Фізіологія рослин
OK28	Мікробіологія з основами вірусології
OK27	Біотехнологія
BK05	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK06	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK07	Дисципліна вільного вибору здобувача
	6 семестр
OK21	Фізіологія людини і тварини
OK22	Фізіологія рослин
OK27	Мікробіологія з основами вірусології
OK28	Біотехнологія

OK29	Імунологія
OK34	Курсова робота з фізіології рослин, анатомії або фізіології людини
BK08	Дисципліна вільного вибору здобувача
OK39	Навчальна практика з фізіології та біотехнології живих організмів
7 семестр	
OK21	Фізіологія людини і тварин
OK23	Генетика з основами селекції
OK32	Основи філогенії рослин і тварин
OK35	Курсова робота з біологічних дисциплін (за вибором)
BK09	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK10	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK11	Дисципліна вільного вибору здобувача
OK40	Виробнича практика
8 семестр	
OK 23	Генетика з основами селекції
OK32	Основи філогенії рослин і тварин
BK12	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK13	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK14	Дисципліна вільного вибору здобувача
BK15	Дисципліна вільного вибору здобувача
OK40	Виробнича практика
OK41	Кваліфікаційна робота
OK42	Атестаційний екзамен

IV. Базова загальновійськова підготовка на освітній програмі (для денної та дуальної форми здобуття освіти)

Відповідно до частини четвертої статті 10¹ Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», пункту 7 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 734 від 21 червня 2024 року базова загальновійськова підготовка включена до освітньої програми і навчального плану як окрема навчальна дисципліна і складається з теоретичної підготовки в обсязі трьох кредитів ЄКТС, яка проводиться в закладі освіти, та практичної підготовки в обсязі семи кредитів ЄКТС. До індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, для яких згідно із законом проходження базової підготовки є обов'язковою, або які її проходять добровільно на підставі особистої заяви, включасться дисципліна «Теоретична підготовка БЗВП» в обсязі трьох кредитів ЄКТС. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим до виконання здобувачем вищої освіти.

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти освітньої програми проводиться згідно з «Положенням про випускні кваліфікаційні роботи в УДПУ імені Павла Тичини», «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про Європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» та інших нормативно-правових актів.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену і завершується видачою документу державного зразка про присудження освітнього ступеня бакалавр з біології.

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов, не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Роботи, виконані не самостійно, а також ті, що не пройшли перевірку на наявність академічного плагіату до захисту не допускають («Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини»).

Атестація проводиться відкрито і публічно.

Атестаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти України: першого (бакалаврського) рівня, галузь знань 09 «Біологія», спеціальність 091 «Біологія» та освітньою програмою «Біологія».

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті факультету та дає можливість перевірити досягнення результатів навчання: РН1, РН2, РН3, РН4, РН5, РН6, РН8, РН19, РН20, РН22, РН23.

Атестаційний екзамен спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом та освітньо-професійною програмою: РН4, РН7, РН8, РН10, РН11, РН12, РН13, РН14, РН15, РН16, РН17, РН18, РН19, РН21, РН22, РН24.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті створена і функціонує на таких принципах: академічна свобода, автономність і саморегулювання; відкритість до нових знань і критики; чесність і толерантність у ставленні до членів колективу і партнерів; взаємна вимогливість і довіра; ініціативність і лідерство; суспільна та індивідуальна відповідальність за результати роботи; інклюзивність освітнього середовища.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті передбачає здійснення таких процедур і заходів:

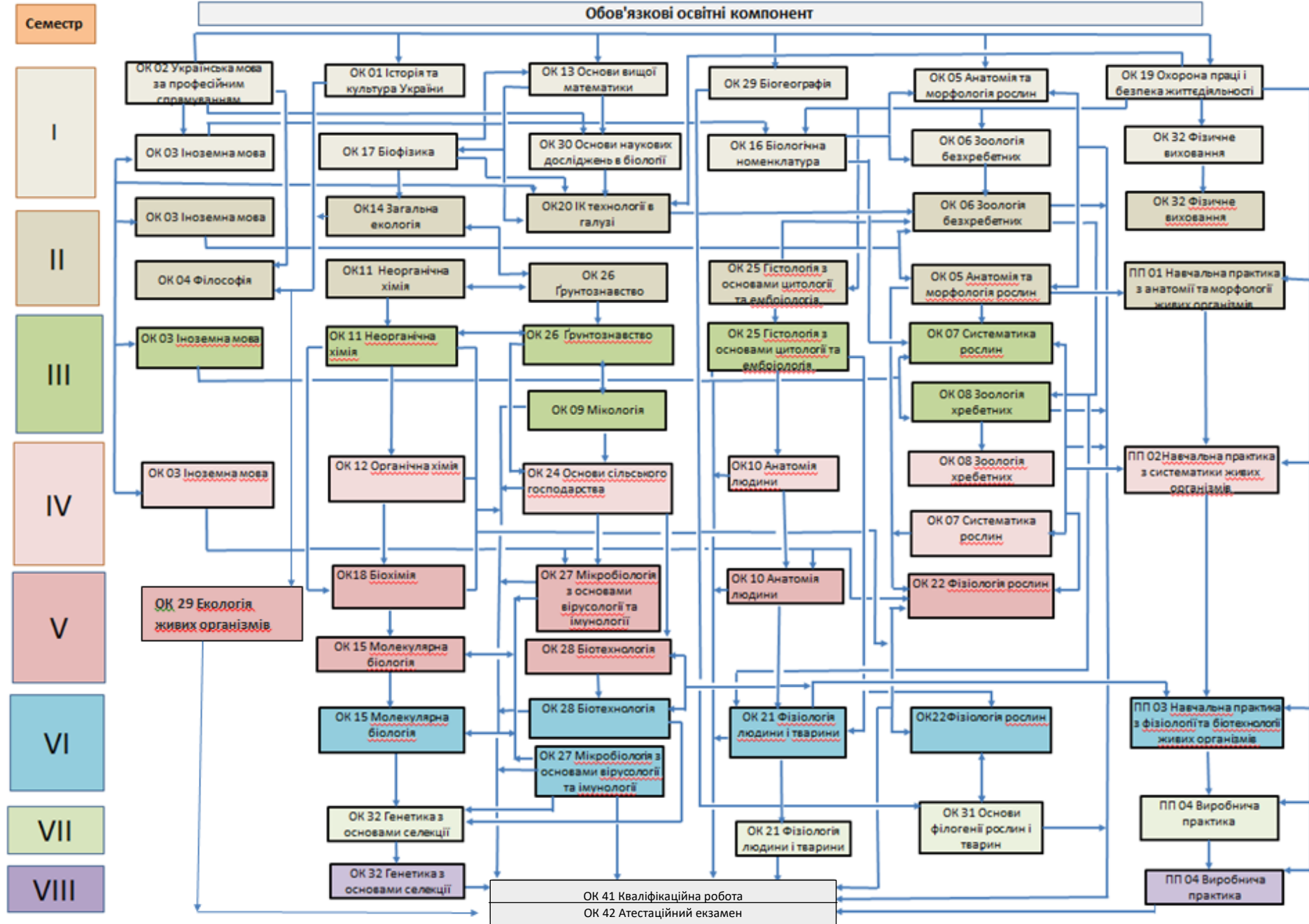
- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу і періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів оцінювань на офіційному сайті, інформаційних стендах тощо;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету й здобувачами вищої освіти шляхом створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Структуру системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті формує університетська спільнота: структурні підрозділи, науково-педагогічні і педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, представники адміністрації і допоміжних служб. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті діє на п'яти рівнях.

Процедури та заходи забезпечення якості освіти в університеті регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу», «Положенням про освітні програми», «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» та ін.

V Структурно-логічна схема освітньо-професійна програма Біологія

Обов'язкові освітні компоненти

IX. Матриця відповідності компетентностей освітнім компонентам освітньо-професійної програми Біологія

	OK01	OK02	OK03	OK04	OK05	OK06	OK07	OK08	OK09	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK36	OK37	OK38	OK39	OK40	OK41	OK42	
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
3K1	+			+															+							+					+									
3K2	+			+															+		+			+		+		+				+		+						
3K3			+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		
3K4	+		+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+	+			
3K5		+			+					+						+						+	+	+	+						+			+				+	+	
3K6			+																																					
3K7		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+							+	+		+		+	+	+				+	+	+	+	+	+		
3K8	+		+	+				+		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+			+				+	+					+	+	+	+	+
3K9						+		+						+					+		+			+			+		+			+	+							
3K10					+		+										+										+						+	+	+		+			
3K11																																+			+	+	+	+	+	+
CK1											+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	
CK2						+	+		+					+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+
CK3					+	+		+						+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+		+			+		+		+	+		
CK4					+		+	+	+		+			+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+	+	+		
CK5														+										+						+		+							+	+
CK6					+		+	+						+		+			+							+		+	+	+	+				+	+	+	+		
CK7						+		+	+	+					+		+				+	+	+									+					+	+	+	+
CK8															+								+		+													+	+	
CK9							+							+	+							+	+	+			+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+
CK10										+				+											+														+	+
CK11											+	+							+	+	+	+											+	+	+	+	+	+	+	+

**Х. Матриця забезпечення результатів навчання (РН) відповідними освітніми
компонентами освітньої-професійної програми Біологія**

	OK01	OK02	OK03	OK04	OK05	OK06	OK07	OK08	OK09	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK36	OK37	OK38	OK39	OK40	OK41	OK42	
PH 1														+										+				+	+		+							+	+	
PH 2			+	+					+		+	+	+	+	+	+	+			+				+			+	+	+	+								+	+	
PH 3													+	+		+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+		
PH 4		+	+												+	+							+	+		+	+	+			+						+	+	+	+
PH 5														+					+			+							+									+		
PH 6											+	+	+	+			+					+							+	+	+						+	+	+	
PH 7	+	+	+	+						+		+					+				+			+		+											+	+		+
PH 8					+	+	+	+		+	+				+						+		+	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+	+	+	+	+
PH 9								+		+				+					+		+		+		+	+	+	+	+	+	+					+	+	+		
PH 10							+	+	+																			+	+				+			+				+
PH 11															+			+				+			+												+	+		+
PH 12					+	+	+	+		+									+		+		+		+									+	+		+			+
PH 13															+				+				+		+											+				+
PH 14						+			+					+									+						+				+							+
PH 15																							+					+					+							+
PH 16															+						+		+					+												+
PH 17							+								+		+																+			+				+
PH 18							+	+						+					+										+	+					+					+
PH 19					+																	+		+		+									+		+	+	+	+
PH 20													+									+		+		+	+	+			+				+	+	+	+	+	
PH 21									+																						+		+		+	+				+
PH 22	+	+		+	+												+						+		+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+
PH 23	+	+		+											+		+						+		+									+	+	+	+			
PH 24															+		+							+		+												+	+	
PH 25											+			+					+	+									+				+	+	+	+	+	+		+

**XI. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей освітньо-професійної програми Біологія
за спеціальності Е1 Біологія та біохімія**

	Компетентності																					
	Інтегральна компетентність																					
	Загальні компетентності											Спеціальні (фахові) компетентності										
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11
PH 1		+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+	+	
PH 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 3	+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
PH 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+		+
PH 5			+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
PH 6			+	+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+
PH 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+		+	+			+	+
PH 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
PH 9	+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH 10		+	+				+	+	+	+			+	+	+		+	+		+		
PH 11			+	+			+	+			+	+	+	+	+			+	+	+		+
PH 12		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	
PH 13			+	+			+	+				+	+	+	+			+	+	+		
PH 14			+	+			+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
PH 15		+		+			+		+	+		+	+	+	+					+		
PH 16		+	+	+			+	+	+			+	+	+	+			+	+	+		
PH 17		+	+	+	+		+			+			+	+	+		+			+		
PH 18			+	+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			+	+	
PH 19			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+		+
PH 20	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
PH 21		+	+								+	+	+		+		+	+				
PH 22	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+
PH 23	+	+	+	+	+		+	+	+				+	+	+	+	+			+		+
PH 24			+	+			+	+		+		+	+	+				+	+	+		
PH 25	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+		+

ХІІ. Матриця відповідності значення компетентностей освітньо-професійної програми дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/Навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Зн1 Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Ум1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації К2 Збір, інтерпретація та застосування даних К3 Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	АВ1 Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами АВ2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах АВ3 Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти АВ4 Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп АВ5 Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн1	Ум1		АВ3
ЗК02	Зн1	Ум1	К1	АВ3
ЗК03	Зн1	Ум1		АВ3
ЗК04	Зн1	Ум1	К2	АВ3
ЗК05	Зн1	Ум1	К3	АВ3
ЗК06	Зн1	Ум1	К3	АВ3
ЗК07	Зн1	Ум1		АВ5
ЗК08	Зн1	Ум1		АВ3
ЗК09	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК10	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК11	Зн1			АВ3
Спеціальні компетентності				
СК01	Зн1	Ум1		АВ1
СК02	Зн1	Ум1	К1	АВ3
СК03	Зн1	Ум1		АВ2
СК04		Ум1	К2	АВ3
СК05	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК06	Зн1		К1	АВ3
СК07	Зн1	Ум1		
СК08	Зн1	Ум1		
СК09	Зн1	Ум1	К1	АВ2
СК010	Зн1	Ум1		
СК011	Зн1	Ум1	К2	АВ1

Х-III. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>.

Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>; 6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 URL: <http://www.dk003.com>.

Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 URL: <https://me.gov.ua/Profession/List?lang=uk-UA&id=d4162ef8-2771-4ac5-99ef-1d4b6f5336af&tag=KlasifikatorProfesii-Poshuk>.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ № 1457 від 21.11.2019) URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/683/68363/2019-11-22-091-B.pdf>.

Положення про освітні програми в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (нова редакція) від 26.03.2025 URL: <https://udpu.edu.ua/documents/doc>.

Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (нова редакція) від 21.05.2024 URL: <https://udpu.edu.ua/documents/doc>.

Положення про гаранта, проектну/робочу групу та групу забезпечення освітньої програми в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (нова редакція) від 12.08.2024 URL: <https://udpu.edu.ua/documents/doc>.

Гарант освітньо-професійної програми

Ігор КРАСНОЖАН